

16. marts 2009

Aftale om kommunale anlægsinvesteringer

Regeringen og KL aftalte i juni 2008 i forbindelse med kommuneaftalen for 2009 en ramme for de kommunale anlægsinvesteringer i 2009 på 15 mia.kr. Det fremgår af aftalen, at kommunerne i de kommende år skal løfte investeringerne på de borgernære serviceområder (dagtilbud, folkeskoler, ældre og visse idrætsfaciliteter) fra 5 mia.kr. til mindst 6 mia.kr. i 2009 og mindst 7 mia.kr. årligt i 2010-2013. Fra regeringens kvalitetsfond udmøntes 9 mia.kr. i perioden 2009-2013 til finansiering af løftet.

Den internationale økonomiske afmatning og finanskrisen har lagt en dæmper på vækstudsigterne for dansk økonomi. Dette har givet anledning til at revurdere de forudsætninger, der lå til grund for den aftalte anlægsramme i kommunerne.

Regeringen og KL har derfor i forlængelse af Forårspakke 2.0 drøftet muligheden for, at kommunerne øger investeringerne i 2009 ud over niveauet i budgetterne.

Der er enighed om, at kommunerne i 2009 har mulighed for at igangsætte investeringer for mindst 2 mia.kr., og at dette løft søges målrettet de borgernære serviceområder. Kommunerne er dermed ikke længere bundet af den aftalte anlægsramme for 2009. Endvidere forudsættes det, at der i de aftalte forudsætninger for anlægsbudgettet i 2010 er plads til det "overløb" til 2010, der følger af at igangsætte ekstraordinære aktiviteter i år.

Det er aftalt, at investeringsløftet i kommunerne på 2 mia.kr. er muliggjort ved, at:

- En række kommuner inden for deres nuværende økonomiske rammer har mulighed for at fremrykke investeringer for mindst 1 mia.kr. i 2009.
- Regeringen vil søge tilslutning til, at kommunerne får frigivet deponerede midler for i alt 0,5 mia.kr. i 2009, som ellers skulle have været frigivet i 2013. De frigivne deponerede midler målrettes investeringer i 2009.
- Der afsættes en lånepulje på 650 mio.kr. målrettet investeringer på de borgernære serviceområder i tillæg til lånepuljen på 300 mio.kr., som indgår i aftalen om kommunernes økonomi for 2009. Heraf målrettes 150 mio.kr. til generelle investeringer i kommuner med lav likviditet. Beslutning om lånetilsagn er udmeldt til kommunerne inden udgangen af april 2009.

Hertil kommer, at der i forbindelse med aftalen om finansloven for 2009 er afsat to statslige tilskudspuljer på i alt 300 mio.kr. til kommunale investeringer i de kommende år. Puljerne er målrettet kommuner i en vanskelig økonomisk situation, som har svært ved at medfinansiere løftet af de fysiske rammer på de borgernære områder.

Regeringen og KL har derudover drøftet kommunernes investeringer på de kommunale forsyningsområder (vandforsyning og spildevand). Kommunerne har under visse forudsætninger adgang til at optage lån til disse investeringer. På baggrund af drøftelserne vil velfærdsministeren tage initiativ til at udlægsbestemmelsen – at lån optaget som følge af investeringer på forsyningsområdet ikke kan overstige kommunens udlæg ultimo året – suspenderes i resten af 2009.

Som led i aftalen om kommunernes økonomi for 2009 er kommunerne og KL i øjeblikket ved at udarbejde flerårige investeringsplaner med særlig fokus på de borgernære serviceområder. Regeringen og KL er enige om, at planerne er et vigtigt afsæt for at drøfte kommunernes investeringer i 2010 i forbindelse med forårets forhandlinger om kommunernes økonomi for 2010.

Regeringen har indgået en aftale om en grøn transportpolitik, som lægger spor for betydelige dele af de kommende års investeringer på infrastrukturområdet. Regeringen og KL er enige om, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal afdække modeller for håndteringen af større infrastrukturprojekter i kommunerne til brug for forårets økonomiforhandlinger.

* * *

Et løft af investeringsniveauet i 2009 forudsætter, at kommunernes økonomi fortsat vil være robust i 2009. Regeringen og KL har derfor drøftet spørgsmålet om modregning i bloktilskuddet i 2009 i en række kommuner, hvor der har været overskridelser de budgetterede serviceudgifter i 2008.

Kommunernes indberetninger vedrørende regnskabsresultatet for 2008 viser, at kommunernes anlægsudgifter ligger 0,7 mia. kr. under det budgetterede niveau. Det skyldes, at en række kommuner har gjort en ekstraordinær indsats for at tilpasse investeringsomfanget i en situation med kraftig højkonjunktur og pres i bygge- og anlægssektoren.

Resultatet er, at kommunernes udgifter samlet set holder sig inden for det udmeldte måltal for regnskabet for 2008. Regeringen har på den baggrund tilkendegivet, at den vil søge tilslutning til at annullere den lovbestemte modregningsmekanisme vedrørende bloktilskuddet for 2009.